

Miljösamverkan
Sverige

Verksamhetsplan för 2022-2024

Beslutad av styrgruppen den 11 juni 2021

Länsstyrelserna

Huvudmän

Länsstyrelserna, Naturvårdsverket, Jordbruksverket samt Havs- och vattenmyndigheten

Webbplats

www.miljosamverkansverige.se

E-postadress

miljosamverkansverige@lansstyrelsen.se

Innehåll

Verksamhet år 2022–2024	4
Strategiska mål för perioden 2020–2022.....	4
Handläggarsöd	4
Tidigare beslutade projekt	4
Nya beslutade projekt	4
Tillsynskampanjer.....	5
Tidigare beslutad kampanj	5
Utvecklingsprojekt.....	5
Tidigare beslutade projekt	5
Nya beslutade projekt	5
Händelsestyrda projekt.....	5
Budget år 2022–2024.....	7
Bemanningsplan	8
Inlämnade projektförslag till nya projekt år 2022	9
Utvinningsavfall	9
IAS-mallar	11
Omprovning vattenverksamheter	13
Ensade ärendeprocesser	15

Verksamhet år 2022–2024

Verksamhetsplanen är utformad som en rullande treårsplan med strategiska mål för en bestämd treårsperiod. Då många projekt sträcker sig över ett årsskifte är en mer långsiktig planering att föredra. Dessutom kräver vissa insatser, exempelvis gemensamma tillsynskampanjer, en god framförhållning så att länsstyrelserna har möjlighet att avsätta resurser.

År ett blir planen mer i detalj medan den år två och tre blir av ett grövre slag. Årlig uppdatering kommer att ske varför det alltid behöver finnas ett tillräckligt stort utrymme för nya insatser under år två och tre.

Planen innehåller fyra delar:

1. Handläggarsöd
2. Tillsynskampanj
3. Utvecklingsprojekt
4. Händelsestyrda projekt

Strategiska mål för perioden 2020–2022

1. Alla länsstyrelser deltar aktivt i Miljösamverkan Sveriges arbete.
2. Miljösamverkan Sverige har en god samverkan med Förvaltningsobjekten Miljö, Natur samt Vatten och miljömål. Vi har en tydlig uppdelning av respektive ansvarsområden och ett nära samarbete i relevanta frågor.
3. Miljösamverkan Sveriges arbete kopplar tydligt mot att uppnå miljö kvalitetsmålen och Agenda 2030.
4. Miljösamverkan Sverige är välkänt och har en god relation med lokala myndigheter (kommuner och regionala miljösamverkan) som hanterar frågor inom vatten, miljöskydd och natur. Det är enkelt för kommunerna att ta del av vårt arbete.

Handläggarsöd

Tidigare beslutade projekt

Projekt från 2021 som fortsätter är

- Dagvatten miljöfarlig verksamhet
- Handlingsplaner förorenade områden

Nya beslutade projekt

Nedanstående projekt utgår från länsstyrelsernas, Naturvårdsverkets, Jordbruksverkets och Havs- och vattenmyndighetens gemensamma prioritering

- Utvinningsavfall
- IAS-mallar
- Omprövning vattenverksamheter

Tillsynskampanjer

Tidigare beslutad kampanj

Tillsynskampanj från 2021 som fortsätter är

- Verktyslåda egenkontroll vattenkraftverk

Utvecklingsprojekt

Tidigare beslutade projekt

Projekt från 2021 som fortsätter är

- Aktualisering tillsynsplansmodellen
- Stöd för bedömning av betydande miljöpåverkan

Nya beslutade projekt

Nedanstående projekt utgår från länsstyrelsernas, Naturvårdsverkets, Jordbruksverkets och Havs- och vattenmyndighetens gemensamma prioritering.

- Ensade ärendeprocesser

Händelsestyrda projekt

Det finns utrymme för fyra händelsestyrda projekt under 2022. Två med koppling till regeringsuppdraget Effektivare miljötillsyn, paket 3 och två med koppling till den kommande nationella tillsynsstrategin.

Tabell 1 Schematisk bild över projekten. Start och avslut för flera projekt är ännu inte bestämt. Detta är markerat genom mönster i tabellen nedan. VT=vårtermin och HT=hösttermin.

	VT 2022	HT 2022	VT 2023	HT 2023	VT 2024	HT 2024
Handläggarsöd						
Dagvatten miljöfarlig verksamhet						
Handlingsplaner förorenade områden						
Utvinningsavfall						
IAS-mallar						
Omprövning vattenverksamheter						
Tillsynskampanjer						
Verktyslåda egenkontroll vattenkraftverk						
Utvecklingsprojekt						
Aktualisering tillsynsplansmodellen						
Stöd för bedömning av betydande miljöpåverkan						
Ensade ärendeprocesser						
Händelsestyrda projekt						
Effektivare miljötillsyn paket 3, delprojekt 1						
Effektivare miljötillsyn paket 3, delprojekt 2						
Projekt 1 med koppling till tillsynsstrategin						
Projekt 2 med koppling till tillsynsstrategin						

Projekt inom natur
Projekt inom miljöskydd
Projekt inom vatten
Projekt inom flera sakområden
Händelsestyrt projekt

Budget år 2022–2024

	År 2022	År 2023	År 2024
Kostnader (tkr)			
Lön inkl OH projektledare	3500	3500	3500
Lön controller, administratör, kommunikatör, jurist	300	300	300
Resekostnader	200	200	200
Övriga verksamhetskostnader	100	100	100
TOTALT Kostnader	4100	4100	4100
Intäkter (tkr)			
Länsstyrelserna	3000	3000	3000
Naturvårdsverket	600	600	600
Jordbruksverket	100	100	100
Havs- och vattenmyndigheten	400	400	400
TOTALT Intäkter	4100	4100	4100

Figur 1 Översiktlig budget år 2022–2024 för Miljösamverkan Sverige

Bemanningsplan

Verksamhetsledare

Ingela Höök, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Carina Lif, Länsstyrelsen i Gävleborgs län

Projektledare

Ingela Höök, Länsstyrelsen i Västra Götalands län (100 %)

Carina Lif, Länsstyrelsen i Gävleborgs län (75 %)

Sara Wahrby, Länsstyrelsen i Östergötlands län (100 %)

Anna Lejon, Länsstyrelsen Västerbotten (75 %)

Kansli

Britt Olmsäter, controller, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Administrativt stöd, kommunikationsstöd och juridiskt stöd vid Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Styrgrupp

Gustav Enander, Länsstyrelsen i Jönköpings län (ordförande)

Ulrika Samuelsson, Länsstyrelsen i Västra Götalands län

Elisabet Ardö, Länsstyrelsen i Kronobergs län

Marina Wallén Mattsson, Länsstyrelsen i Jämtlands län

Björn Forsberg, Länsstyrelsen i Dalarnas län

Adjungerade medlemmar i styrgruppen

Eva Bergh, Naturvårdsverket

Teresia Persson, Jordbruksverket

Johan Stål, Havs- och vattenmyndigheten

Kontaktlänsråd

Daniel Gustafsson, Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Inlämnade projektförslag till nya projekt år 2022

Utvinningsavfall

Projektförslaget är inlämnat av Länsstyrelsen i Skåne än

Fullständigt projektnamn

Tillsyn och prövning av förordningen om utvinningsavfall

Inom vilka områden är projektet aktuellt?

Miljöskydd

Vilka delar av miljöbalken alternativt närliggande lagstiftning berörs?

Förordning (2013:319) om utvinningsavfall

Kort bakgrund till förslaget

Tillsyn på förordningen om utvinningsavfall enligt Naturvårdsverkets vägledning.

Det har uppmärksammats av EU att Sverige har för få anläggningar som är klassade som en utvinningsavfallsanläggning. Alla täkter som hanterar utvinningsavfall ska ha beslut och en avfallshanteringsplan som ska uppdateras var 5:e år.

Mottagare av projektet

Vem görs projektet för? Alla handläggare och inspektörer av täkter samt prövningshandläggare

Vem ska använda resultatet? Kommuner och länsstyrelser

Syfte med projektet

Varför ska projektet genomföras? Viktigt med samsyn och framtagen av bedömningsgrunder och checklistor

Vad ska det leda till? Samsyn och korrekta uppgifter vid rapportering till EU.

Beskriv kort hur projektet bidrar till att effektivisera och/eller utveckla tillsyn eller vissa prövningsfrågor. Genom att ha samma krav och samma nivåer på alla täkter bidra till en likvärdig miljöstandard i Sverige.

Mål för projektet

När projektet är avslutat, vad har vi då producerat/tagit fram? 31 december 2022, checklistor, gemensam samsyn och värdering av avfallshanteringsplaner samt material för bedömning vid prövningar.

Aktiviteter

Möten, diskussionstrådar, försök av användande av checklista i tillsynen.

Samverkan

Naturvårdsverket

IT-stöd

E-tjänst för att skicka in avfallshanteringsplan.

Typ av projekt

Handläggarsöd

Medverkan i projekt

Ja

IAS-mallar

Projektförslaget är inlämnat av Länsstyrelsen i Jämtlands län

Fullständigt projektnamn

Standardmallar för IAS - tillsyn samt informationsbrev till markägare och verksamhetsutövare

Inom vilka områden är projektet aktuellt?

Miljöskydd, Natur, Vatten

Vilka delar av miljöbalken alternativt närliggande lagstiftning berörs?

8 kap 3 och 4 §§ om IAS, samt fridlysningsbestämmelser i artskyddsförordningen (så IAS innebär påverkan på fridlysta arter)

2 kap 2–5 §§ Allmänna hänsynsregler

26 kap Tillsyn

12:6 Samråd

7 kap strandskydd

9 kap miljöfarlig verksamhet – täkter, masshantering mm

11 kap vattenverksamhet – grävning, masshantering

Kort bakgrund till förslaget

Just nu tar alla länsstyrelser fram egna varianter av samma sak, exempelvis informationsbrev till markägare som har EU-arter. Det är också oklart hur vi ska genomföra tillsynen, till exempel när vi ska informera, förelägga och när vi ska göra åtgärd på markägarens bekostnad. Hur kommer IAS in i andra ärendetyper?

Mottagare av projektet

Handläggare på alla länsstyrelser använder detta i sitt dagliga arbete, även de som jobbar med till exempel 12:6-samråd, täkter, vattenverksamhet med mera som ska informera och förelägga om IAS i sina ärenden.

Syfte med projektet

Likabehandling gentemot markägare och verksamhetsutövare, samt effektivisering av handläggningen. Det tar mindre tid att använda färdig info och mallar än att alla ska ta fram det själva. Viktigt att IAS kommer med som en del i all relevant handläggning på länsstyrelserna.

Mål för projektet

Standardmallar för IAS som används av alla länsstyrelser

- första information om att en förbjuden art finns på fastigheten
- föreläggande om åtgärd
- beslut om åtgärd på markägarens bekostnad
- IAS-formuleringar i övriga typer av beslut (till exempel 12:6-samråd, täkter, vattenverksamhet, miljöfarlig verksamhet)

Aktiviteter

Workshops kanske för att skaka fram bra idéer och tankar

Samverkan

Olika tillsynsverksamheter som berörs. Naturvårdsverket, länsstyrelser, Havs- och vattenmyndigheten, kommuner kanske?

IT-stöd

Smart Documents främst

Typ av projekt

Handläggarsöd

Medverkan i projekt

Ja

Omprövning vattenverksamheter

Projektförslaget är inlämnat av Länsstyrelsen i Skåne län

Fullständigt projektnamn

Handläggargröd om omprövning av vattenverksamheter

Inom vilka områden är projektet aktuellt?

Vatten

Vilka delar av miljöbalken alternativt närliggande lagstiftning berörs?

24 kap 5 § MB

24 kap 9 § MB

24 kap 11 § MB

Miljö kvalitetsnormer 5 kap MB.

5 a § lag om införande av miljöbalken (MP).

Frågan om omprövningar berör flera delar av miljöbalken och angränsande lagstiftning. Ovanstående är enbart exempel. Utöver det berörs även frågor kring prövningskostnader, rättegångskostnader och underlag för prövningen.

Kort bakgrund till förslaget

I samband med prövningar enligt den nationella planen för moderna miljövillkor ska länsstyrelsen bedriva tillsyn och även initiera de omprövningar som behövs för att vattenförekomster ska nå de fastställda miljö kvalitetsnormerna (MKN). I samband med lagändringen som trädde i kraft den 1 januari 2019 infördes 5a § i miljöbalkens promulgationslag som innebär att äldre anläggningar omfattas av bestämmelsen ska anses ha tillstånd. Därmed krävs det numera även omprövningar vid dessa äldre anläggningar för att kunna förse dem med sådana villkor som är förenliga med MKN. Många av dessa anläggningar saknar ofta villkor till skydd för miljön. Detta kan också vara fallet för exempelvis markavvattningsföretag/dikningsföretag i värdefulla vatten vars ofta mycket gamla tillstånd kan behöva omprövas för att uppnå MKN.

Till följd av den nationella planen och för att nå syftet med densamma förväntas behovet av att länsstyrelsen driver omprövningar öka varför det behövs ett handläggargröd kring detta. Ett omprövningsförfarande är en relativt stor tillsynsinsats som kräver resurser varför ett bra hanläggargröd kan bidra till att effektivisera detta.

Mottagare av projektet

Projektet skulle göras primärt för vattenhandläggare men omprövningsförfarandet är i delar likt det för andra verksamheter, exempelvis miljöfarlig verksamhet, varför även handläggare som arbetar med det skulle kunna ha användning av handläggargrödet.

Syfte med projektet

Projektet skulle primärt ge en tydlig bild över hur länsstyrelsen kan arbeta med att driva omprövningar. Det skulle leda till effektivare prövningar i domstol och underlätta för handläggare att driva processen. Enligt vår uppfattning används förfarandet väldigt sällan idag och behovet har ökat i och med den nationella planen. Därmed behövs ett handläggarstöd för att öka kunskapen om hur man går tillväga i samband med en statligt initierad omprövning.

Mål för projektet

Ett tydligt och användarvänligt handläggarstöd som beskriver såväl kraven på en ansökan om omprövning och hur man som länsstyrelse får tillgång till den information som krävs. Vad behöver länsstyrelsen göra och vad kan exempelvis begäras in från verksamhetsutövare inom ramen för tillsyn inför de kommande omprövningen? Vem står för vilka kostnader med mera är frågor som skulle kunna vara aktuella att titta på. Även en genomgång vad som skiljer en omprövning från en "vanlig" tillståndsprövning skulle vara relevant.

När projektet avslutats borde det landa i ett användarvänligt handläggarstöd som beskriver processen med en omprövning från det förberedande stadiet tills dess en omprövning prövats i domstol.

Aktiviteter

Primärt att arbeta med att ta fram handläggarstödet och sedan sprida det till berörda handläggare. Projektet bör avslutas med någon form av kortare utbildning där handläggarstödet presenteras.

Samverkan

Havs- och vattenmyndigheten, eventuellt Kammarkollegiet.

IT-stöd

Svårt att säga i idéstadiet. Eventuellt om man kan ta fram någon mall men det är oklart.

Typ av projekt

Handläggarstöd

Medverkan i projekt

Eventuellt

Ensade ärendeprocesser

Projektförslaget är inlämnat av Länsstyrelsen i Västra Götalands län.

Fullständigt projektnamn

Ensade ärendeprocesser inom tillsyn av miljöfarlig verksamhet och förorenade områden genom ensade mallar och rutiner.

Inom vilka områden är projektet aktuellt?

Miljöskydd

Vilka delar av miljöbalken alternativt närliggande lagstiftning berörs?

Tillsyn av miljöfarlig verksamhet och Förorenade områden. Dvs kap 9 och 10 MB. Eventuellt kan närliggande kapitel, till exempel kap 15 också ingå.

Kort bakgrund till förslaget

Länsstyrelserna arbetar med en mängd olika ärendetyper inom området tillsyn och prövning av miljöfarlig verksamhet och förorenade områden (kap 9 och 10 MB). Trots att det är samma lagstiftning arbetar länen inte helt lika utan ärendeprocesserna skiljer sig delvis åt. Vi behöver dels ensa och utveckla våra registreringsrutiner, dels ta fram nationella handböcker samt mallar och rutiner. Detta medför också en kvalitetssäkring, likartad bedömning och regelförenkling av vår ärendehantering.

Mottagare av projektet

Miljöhandläggare på alla länsstyrelser

FO Miljöskydd

FO Generellt handläggare

Projektgrupp/Referensgrupp. Avstämningar i chefsgrupper och objektsstyrgrupp

Syfte med projektet

Vi behöver ensa, kvalitetssäkra och förenkla rutiner och mallar inom miljöskyddsområdet. En sådan ensning ska också ligga till grund för den ökade digitaliseringen inom Förvaltningsobjekt Miljöskydd.

Projektet leder till kvalitetssäkring och upplevd "likabehandling" av verksamhetsutövarna.

Mål för projektet

Vi ska ta fram en handbok för en registrering av ärenden inom miljöfarlig verksamhet samt förorenade områden. Ensa ett antal smart-documentsmallar/ensade rutiner och processer kopplade till detta som används av alla länsstyrelser.

Exakt vilka rutiner etc. avgörs i senare skede.

Aktiviteter

Framtagande och genomförande av:

- 1.Samla material från länen
- 2.Processkartläggningar
- 3.Registrerings-Handböcker
- 4.Mallar
- 5.Rutiner

Samverkan

Samverkan sker inom miljö nätverket.

IT-stöd

Förvaltningsobjekt Miljöskydd deltar i projektet. Förvaltningsobjekt Generellt handläggarstöd kommer att beröras. Projektet kan komma att medföra nya e-tjänster. Nationella mallar i smart-documents är ett av huvudsyftena.

Typ av projekt

Utvecklingsprojekt

Medverkan i projekt

Nej

**Miljösamverkan
Sverige**